

Jaarverslag 2016 en vooruitblik 2017 Leerstoel Dwarslaesierevalidatie

11 januari 2017

Prof. dr. Marcel W.M. Post

Inleiding

De bijzondere leerstoel *Revalidatiegeneeskunde, in het bijzonder de revalidatie van mensen met een dwarslaesie* is in 2014 ingesteld bij de Rijksuniversiteit Groningen. Dit gebeurde op initiatief van Dwarslaesie Organisatie Nederland (DON) en in samenwerking met het Universitair Medisch Centrum Groningen (UMCG) en het Kenniscentrum Revalidatiegeneeskunde Utrecht (KCRU). Marcel Post werd per 1 mei 2014 op deze leerstoel benoemd en werkt sinds die tijd voor 0,3 FTE als hoogleraar bij het UMCG, voor 0,5 FTE als senior onderzoeker bij het KCRU, en 0,2 FTE als wetenschappelijk adviseur bij Swiss Paraplegic Research (SPF) in Nottwil, Zwitserland. Dit jaarverslag is beperkt tot activiteiten gericht op de dwarslaesierevalidatie.

Het onderzoek binnen de leerstoel is gericht op het vergroten van de participatie en kwaliteit van leven van mensen met een dwarslaesie. Centraal daarbij staat het vergroten van hun zelfmanagement en eigen regie, ofwel het vermogen om op een adequate manier om te gaan met de verschillende gevolgen van de dwarslaesie en optimaal te functioneren in de maatschappij. Het onderzoek wordt uitgevoerd in nauwe samenwerking met patiëntenorganisatie DON, de acht Nederlandse revalidatiecentra met een specialisatie in dwarslaesierevalidatie en het onderzoeksnetwerk Spinal Cord Injury OnderzoeksNetwerk Nederland. Aangezien de activiteiten op de verschillende werkplekken sterk met elkaar zijn verweven zullen deze als geheel worden besproken.

Promotieonderzoek

ALLRISC Lange-termijn (2011-2016; financiering ZonMW)

Dit project is in 2016 afgerond met de promotie van Jacinthe Adriaansen op 25 oktober 2016. Haar 7 wetenschappelijke artikelen zijn inmiddels gepubliceerd (twee nog als e-pub).

Werkhervatting (2016-2019; financiering UMCG)

In 2016 is een driejarig promotieonderzoek gestart over werkhervatting na een dwarslaesie. Promovenda Ellen Roels (revalidatiearts) heeft contact gelegd met centra in Zwitserland en België omtrent het vertalen en valideren van een vragenlijst over arbeidsmogelijkheden van mensen met beperkingen (WORQ). Zij begeleidt een stagiaire die onderzoek doet naar werkhervatting van mensen met een dwarslaesie en de begeleiding van het revalidatieteam daarbij in het UMCG, De Hoogstraat en Roessingh Revalidatie. Analyse van de relatie tussen pijn en arbeid met een bestaand databestand en een internationale vergelijkende studie zijn in voorbereiding.

Ervaringsdeskundigheid (2016-2017; financiering DON en eigen middelen)

Een project naar psychosociale revalidatie en de rol van ervaringsdeskundigheid daarbij werd 'opgewaard' tot promotieonderzoek. Met ondersteuning van een stagiaire (later tijdelijk onderzoeksassistent) heeft promovenda Elsemieke Visse interviews met ervaringsdeskundigen en professionals en een schriftelijke enquête onder oud-revalidanten uitgevoerd. De interviews hebben geleid tot een verslag met adviezen over het versterken van ervaringsdeskundigheid. De enquête is in 5 centra afgerond, één centrum zal nog volgen. Verder is een artikel uit het oudere Toolkitproject herschreven en opnieuw ingediend.

ZELF DOEN (2015-2020; financiering Revalidatiefonds)

In ZELF DOEN wordt onderzocht hoe zelfmanagement en eigen regievaardigheden van mensen met een recente dwarslaesie zich tijdens en na de revalidatie ontwikkelen, wat de determinanten daarvan zijn, en wat dit voor invloed heeft op kwaliteit van leven. Het wordt uitgevoerd door Tijn van Diemen. Eind december 2016 waren 145 van de beoogde 250 deelnemers geïncludeerd. Het eerste artikel over vermoeidheid op basis van een vorig onderzoek is begin 2016 gepubliceerd. Een tweede artikel over lichaamsbeeld is in 2016 geschreven en geaccepteerd voor publicatie. Een artikel over het studieprotocol van ZELF DOEN is ingediend en een stagiaire heeft een systematische review over de invloed van self-efficacy op fysieke en mentale gezondheid uitgevoerd.

POWER (2015-2019; financiering ZonMW)

POWER is een multicenter trial naar de effectiviteit van een gezinsgerichte interventie in de revalidatie van mensen met recent hersenletsel of een recente amputatie of dwarslaesie en hun partners of andere familieleden. Dit onderzoek wordt uitgevoerd door Chantal Hillebregt en Eline Scholten. De inclusie van dit onderzoek is in de zomer van 2016 gestart en verliep aanvankelijk moeizaam. Eind 2016 is om deze reden de inclusieprocedure aangepast. Een protocol artikel is geschreven. Beide promovendi hebben verder gewerkt aan een systematische review van familie-gerichte interventies en aan twee artikelen over de ervaren belasting en welbevinden van partners met gegevens uit een eerder project.

Een lijst van alle promotieonderzoeken en begeleidingsteams is opgenomen in bijlage 1.

Overig onderzoek

DwarslaesieWiki (2015-2017, financiering ZonMW)

Dit is het implementatieproject van ALLRISC. Kennis opgedaan in ALLRISC en uit andere bronnen wordt door post-doc onderzoeker Carlijn van Randeraad-van der Zee in op de doelgroep (met name nieuwe patiënten en hun omgeving) afgestemde teksten verwoord. De DwarslaesieWiki maakt deel uit van de website van DON en is in november met een nog beperkt aantal onderwerpen gelanceerd. De Wiki wordt in 2017 aan DON overgedragen en de leerstoel zal ondersteuning blijven leveren.

Nederlandse Dwarslaesie Datasets (2014- doorlopend)

Met de NDD worden gegevens verzameld van mensen die met een recente dwarslaesie in een van de acht gespecialiseerde revalidatiecentra worden opgenomen. Het KCRU voert het beheer van de gezamenlijke database. In het najaar is een eerste rapportage over de groei van de database in 2015 en de mate van compleetheid van de gegevens gemaakt. Een internationaal artikel hierover is in voorbereiding. De resultaten laten een duidelijke verschuiving in de dwarslaesiepopulatie zien in vergelijking met oudere gegevens en een populatie die afwijkt van gegevens uit internationale literatuur.

Onderzoeksprioriteiten (2016-2017)

Patiëntenorganisatie DON wordt ondersteund in haar streven naar het formuleren van onderzoeksprioriteiten. In dit kader is een enquête over wenselijke onderzoeksonderwerpen uitgezet bij mensen met een dwarslaesie en professionals in de dwarslaesierevalidatie. DON gebruikt dit verslag bij haar beleidsvorming. Verder is een publicatie gericht op zorgverleners aangeboden aan een Nederlands revalidatietijdschrift.

Internationale enquête dwarslaesie (2016-2018)

Het UMCG, De Hoogstraat Revalidatie en Rijndam Revalidatie nemen vanuit Nederland deel aan dit onderzoek naar de leefsituatie van mensen met een dwarslaesie in 27 landen. Dit onderzoek wordt in Nederland gecoördineerd vanuit Rotterdam (Karin Postma) en internationaal geleid vanuit Swiss Paraplegic Research in Zwitserland. In 2016 is de

vragenlijst samengesteld, vertaald en getest en is het Nederlandse onderzoeksprotocol geschreven. De enquête zal in het voorjaar van 2017 worden uitgezet.

Caudalaesie

Een aanvraag voor financiering van een onderzoek naar de gezondheid en behoefte aan zorg van mensen met een caudalaesie werd afgewezen. Dit onderwerp wordt nu op beperktere schaal met revalidatiearts Marga Tepper opgepakt.

Ouderen

In 2016 zijn gesprekken gevoerd over een onderzoek naar mensen die op oudere leeftijd een dwarslaesie krijgen in samenwerking met de afdeling Orthopedie van het UMCU. Dit onderzoek zal in het voorjaar van 2017 door een stagiaire worden uitgevoerd.

Overige activiteiten

Deelgenomen werd aan een project van de Vereniging van Revalidatieartsen waarin een richtlijn voor de dwarslaesierevalidatie wordt ontwikkeld (o.a. voorzitterschap werkgroep psychosociale aspecten). De richtlijn is in het najaar van 2016 aan de betrokken beroepsverenigingen voorgelegd en het commentaar is eind 2016 verwerkt. Deelgenomen werd aan conferenties over een onderzoeks-agenda voor de revalidatiegeneeskunde en over uitkomstmeting in de revalidatie.

Onderwijs

Vijf stagiaires, twee Masterstudenten van verschillende universiteiten en drie Bachelor studenten, werden begeleid bij hun scriptie of onderzoeksstage. Vier stages werden succesvol afgerond. Eén liep vertraging op en zal in 2017 worden afgerond.

Verder hebben drie arts-assistenten in het opleidingscircuit Utrecht een wetenschappelijk onderzoek binnen de dwarslaesielijn gekozen. Karin Bosch heeft eind 2016 haar opleiding afgerond en haar onderzoek naar uitkomsten van beademing van mensen met een hoge dwarslaesie is op meerdere congressen gepresenteerd. Haar artikel wordt binnenkort gesubmit. Het onderzoek van Bart Dekker naar energiegebruik bij zitten/staan/lopen is nog gaande. Zijn metingen hiervan zijn in 2016 afgerond. Een student geneeskunde zal hier in 2017 nog een aantal metingen toevoegen. Tenslotte is Marieke Maijers eind 2016 gestart met een onderzoek naar lichamelijke activiteit en slaapkwaliteit.

Publicaties en voordrachten

De publicaties en voordrachten in 2016 zijn opgenomen in bijlage 2.

Subsidies

- Eind 2015 werd door DON een startsubsidie van € 12.500 voor een inventarisatie van de inzet van ervaringsdeskundigheid in de dwarslaesierevalidatie verleend. Verder is dit project uit eigen middelen gefinancierd.
- Deelgenomen werd aan een subsidieaanvraag bij de Neilsen Foundation voor een internationaal project naar het meten van kwaliteit van leven tijdens en na de revalidatie. Eind 2016 werd bekend dat deze aanvraag is gehonoreerd (ca € 85.000 voor het Nederlandse deel).

- Deelgenomen werd aan een aanvraag van het Trimbos instituut voor de ontwikkeling van een e-health interventie voor mensen met een dwarslaesie en mentale gezondheidsproblemen. De beslissing van de subsidiegever is nog niet bekend.
- Met Rehab Academy is een subsidieaanvraag geschreven voor de evaluatie van een thuiszorgmodule. Naar subsidie voor dit project wordt nog gezocht.
- Eigen middelen werden tenslotte gestoken in het voortzetten van de Nederlandse Dataset Dwarslaesierevalidatie (NDD) en het project Ervaringsdeskundigheid.

Vooruitblik 2017

Uiteraard zal veel aandacht uitgaan naar het voortzetten en/of afronden van lopend onderzoek.

Verder zal in 2017 worden gewerkt aan het verwerven van nieuwe subsidies. De ambitie is:

- Een ingediende subsidieaanvraag en een lopend studentenproject op het gebied van caudalaesies (i.s.m. UMCG en de werkgroep Caudalaesies van DON).
- Subsidieaanvraag voor een grote update van de NDD en het verder vormgeven van de projectorganisatie rondom de NDD.
- Verwerven van subsidie voor een interventiestudie naar ervaringsdeskundigheid.
- Samen met de Erasmus Universiteit zal een subsidieaanvraag zal worden ingediend voor de uitvoering van het Nederlandse deel van een internationale enquête over functioneren en kwaliteit van leven na een dwarslaesie.

Bijlage 1. Promotieonderzoek

Promotieonderzoeken eerste promotor

Zelfmanagement en Eigen regie op het Leven tijdens en na de First Dwarslaesie Opname in Nederland (ZELF DOEN).

Promovendus: drs. Tijn van Diemen (SHARE)

Eerste promotor: prof. dr. Marcel Post

Tweede promotor: prof. dr. Jan Geertzen (UMCG)

Copromotor: Dr. Ilse van Nes (Sint Maartenskliniek)

Looptijd: 2015-2020

Ervaringsdeskundigheid in de revalidatie van mensen met ene dwarslaesie (Toolkit)

Promovendus: drs. Elsemieke Visse (SHARE)

Eerste promotor: prof. dr. Marcel Post

Copromotor: dr. Christel van Leeuwen (KCRU)

Looptijd: 2015-2017

Uitkomsten van dwarslaesie, mortaliteit en functioneren

Promovendus: Rutger Osterthun, revalidatiearts (SHARE)

Eerste promotor: prof. dr. Marcel Post

Copromotor: dr. Floris van Asbeck (KCRU)

Looptijd: 2014-2017

Arbeidsdeelname na een dwarslaesie

Promovendus: Ellen Roels, revalidatiearts (SHARE)

Eerste promotor: prof. dr. Marcel Post

Tweede promotor: prof. dr. Michiel Reneman (UMCG)

Looptijd: 2016-2019

Promotieonderzoeken tweede promotor

POWER

Promovendi: drs. Eline Scholten, drs. Chantal Hillebrecht (BCRM)

Eerste promotor: prof. dr. Anne Visser-Meily (KCRU)

Tweede promotor: prof. dr. Marcel Post

Copromotor: Dr. Marjolijn ketelaar (KCRU)

Looptijd: 2015-2019

Healthy Active Behavioural Intervention in SCI (HABITS)

Promovendus: drs. Hedwig Kooijmans (Erasmus Universiteit Rotterdam)

Eerste promotor: prof. dr. Henk Stam (Erasmus Universiteit Rotterdam)

Tweede promotor: prof. dr. Marcel Post

Copromotor: Dr. Hans Bussmann

Looptijd: 2011-2015 (promotie verwacht in 2017).

Quality of life, work and social participation in SCI

Promovendus: Astri Ferdiana, MSc (SHARE)

Eerste promotor: prof. dr. Ute Bultmann (UMCG)

Tweede promotor: prof. dr. Jacques Klinkhamer (Tilburg University)

Derde promotor: prof. dr. Marcel Post

Looptijd: 2011-2015 (promotie verwacht in 2017)

Fitheid en participatie na een beroerte

Promovendus: drs. Joris de Graaf, arts (BCRM)

Eerste promotor: prof. dr. Anne Visser-Meily (KCRU)

Tweede promotor: prof. dr. Marcel Post

Copromotor: Dr. Vera Schepers (KCRU)

Looptijd: 2015-2019

Bijlage 2. Publicaties2016 (alleen dwarslaesie-gerelateerd)

Wetenschappelijke publicaties

Van Diemen T, van Lankveld W, van Leeuwen C, Post M, van Nes I. Multidimensional fatigue during rehabilitation in persons with recently acquired spinal cord injury. *J Rehabil Med* 2016 Mar 1;48(1):27-32. PMID: 26449895

New PW, Reeves RK, Smith É, Eriks-Hoogland I, Gupta A, Scivoletto G, Townson A, Maurizio B, Post MW. International retrospective comparison of inpatient rehabilitation for patients with spinal cord dysfunction: differences according to etiology. *Arch Phys Med Rehabil.* 2016 Mar;97(3):380-5. PMID: 26615143

Eriks-Hoogland I, de Groot S, Snoek G, Stucki G, Post M, van der Woude L. Associations of shoulder problems in persons with spinal cord injury at discharge from inpatient rehabilitation with activities and participation at 5 years later. *Arch Phys Med Rehabil.* 2016;97(1): 84-91. PMID: 26376446

Oner CF, Jacobs WC, Lehr AM, Sadiqi S, Post MW, Aarabi B, Chapman JR, Dvorak MF, Fehlings MG, Kandziora F, Rajasekaran S, Vaccaro AR. Towards the development of a universal outcome instrument for spine trauma - A systematic review and content comparison of outcome measures used in spine trauma research using the ICF as reference. *Spine (Phila Pa 1976).* 2016 Feb;41(4):358-67. PMID: 26555824

Verschuren O, Dekker B, van Koppenhagen C, Post M. Sedentary behavior in people with spinal cord injury. (letter to the editor) *Arch Phys Med Rehabil.* 2016 Jan;97(1):173. PMID: 26710858

Brinkhof, M, Fekete m, Chamberlain J, Post M, Gemperli A. Swiss national community survey on functioning after spinal cord injury: protocol, characteristics of participants and nonresponse. *J Rehabil Med* 2016;48:120–130. PMID: 26926916

Prodinger B, Ballert CS, Brinkhof M, Tennant A, Post MWM. Metric Properties of the Spinal Cord Independence Measure - Self Report (SCIM-SR) in a community survey *J Rehabil Med* 2016;48:149–164. PMID: 26926919

Mader L, Post MWM, Ballert CS, Michel G, Stucki G, Brinkhof MWG. Metric properties of the utrecht scale for evaluation of rehabilitation-participation (user-participation) in persons with spinal cord injury living in Switzerland. *J Rehabil Med* 2016;48:165–174. PMID: 26926920

Prodinger B, Ballert CS, Brach M, Brinkhof MWG, Cieza A, Hug K, Jordan X, Post MWM, Scheel-Sailer A, Schubert M, Tennant A, Stucki G for the SwiSCI Study Group. Toward standardized reporting for a cohort study on functioning: the Swiss spinal cord injury cohort study. *J Rehabil Med* 2016;48:189–196. PMID: 26926922

Reinhardt JD, Ballert C, Brinkhof MWG, Post MWM. Perceived impact of environmental barriers on participation among people living with spinal cord injury in Switzerland. *J Rehabil Med* 2016;48:210–218. PMID: 26926923

Sadiqi S, Lehr AM, Jacobs WC, Post MW, Oner FC; AOSpine Knowledge Forum Spinal Cord Injury and Knowledge Forum Trauma. Reply to the Letter to the Editor regarding "Towards the Development of a Universal Outcome Instrument for Spine Trauma - A Systematic Review and Content Comparison of Outcome Measures used in Spine Trauma Research Using the ICF as Reference.". *Spine (Phila Pa 1976).* 2016 Mar;41(5):E302-3. PMID: 26919413

Post MWM, Adriaansen JJE, Charlifue S, Biering-Sørensen F, van Asbeck FWA. Good validity of the International Spinal Cord Injury Quality of Life Basic Data Set. *Spinal Cord*. 2016 Apr;54(4):314-8. PMID: 26099212

De Groot S van der Scheer JW, Bakkum AJT, Adriaansen JE, Smit C, Dijkstra C, Post MWM, van der Woude LHV. Wheelchair-specific fitness of persons with a long-term spinal cord injury: Cross-sectional study on effects of time since injury and physical activity level. *Disabil Rehabil* 2016;38(12):1180-6. doi: 10.3109/09638288.2015.1076072. PMID: 26308969

Sinnott KA, Dunn JA, Wangdell J, Johanson ME, Hall AS, Post MW. Measurement of outcomes of upper limb reconstructive surgery for tetraplegia. *Arch Phys Med Rehabil*. 2016 Jun;97(6S):S169-S181. PMID: 27233592

Verwer JH, van Leeuwen CM, Bolier L, Post MW. Feasibility of an online well-being intervention for people with spinal cord injury: a pilot study. *Spinal Cord*. 2016;54(6):473-477. PMID: 26481702

Post MW, Charlifue S, Biering-Sørensen F, Catz A, Dijkers MP, Horsewell J, Noonan VK, Noreau L, Tate DG, Sinnott KA. Development of the International Spinal Cord Injury Activities and Participation Basic Data Set. *Spinal Cord*. Jul;54(7):530-4. PMID: 26481708

Nooijen CF, Stam HJ, Schoenmakers I, Sluis TA, Post MW, Twisk JW, Group AR, van den Berg-Emons RJ. Working mechanisms of a behavioural intervention promoting physical activity in persons with subacute spinal cord injury. *J Rehabil Med*. 2016;48(7):583-588. PMID: 27346837

Sadiqi S, Lehr AM, Post MW, Jacobs WC, Aarabi B, Chapman JR, Dunn RN, Dvorak MF, Fehlings MG, Rajasekaran S, Vialle LR, Vaccaro AR, Oner FC. The selection of core international classification of functioning, disability and health (ICF) categories for patient reported outcome measurement in spine trauma patients - results of an international consensus process. *Spine J*. 2016 Aug;16(8):962-70. PMID: 27058286

Ravensbergen HJ, de Groot S, Post MW, Bongers-Janssen HM, van der Woude LH, Claydon VE. Is there an association between markers of cardiovascular autonomic dysfunction at discharge from rehabilitation and participation one and five years later in individuals with spinal cord injury? *Arch Phys Med Rehabil*. 2016 Sep;97(9):1431-9. PMID: 27084265

Van der Wielen H, Post MWM, Lay V, Gläsche K, Scheel-Sailer A. Hospital-acquired pressure ulcers in spinal cord injured patients - time to occur, time until closure and risk factors *Spinal Cord*. 2016 Sep;54(9):726-31. PMID: 26782839

Postma K, Post MW, Haisma JA, Stam HJ, Bergen M, Bussmann JH Impaired respiratory function and associations with health-related quality in people with spinal cord injury. *Spinal Cord e-pub* 2016;54:866-871. PMID: 26902462.

Adriaansen JJ, Ruijs LE, van Koppenhagen CF, van Asbeck FW, Snoek GJ, van Kuppevelt D, Visser-Meily JM, Post MW. Secondary health conditions and quality of life in persons living with spinal cord injury for at least ten years. *J Rehabil Med*. 2016 Nov 11;48(10):853-860. PMID: 27834436

De Groot S, Adriaansen JJ, Tepper M, Snoek GJ, van der Woude LH, Post MW. Metabolic syndrome in people with a long-standing spinal cord injury: associations with physical activity and capacity. *Appl Physiol Nutr Metab*. 2016 Nov;41(11):1190-1196.
PMID: 27806636

Osterthun R, van Asbeck FW, Nijendijk JH, Post MW. In-hospital end-of-life decisions after new traumatic spinal cord injury in the Netherlands. *Spinal Cord*. 2016 Nov;54(11):1025-1030.
PMID: 27067656

Reinhardt JD, Post MW, Fekete C, Trezzini B, Brinkhof MW; SwiSCI Study Group.. Labor Market Integration of People with Disabilities: Results from the Swiss Spinal Cord Injury Cohort Study. *PLoS One*. 2016 Nov 22;11(11):e0166955. doi: 10.1371/journal.pone.0166955.
PMID: 27875566

Ma J, Post M, Gorter J, Martin Ginis K. Differences in Health, Participation, and Life Satisfaction Outcomes in Adults following Pediatric- versus Adult-Sustained Spinal Cord Injury. *Spinal Cord*. 2016 Dec;54(12):1197-1202.
PMID: 27645265

E-pub

Adriaansen JJ, van Asbeck FW, Tepper M, Faber WX, Visser-Meily JM, de Kort LM, Post MW. Bladder management. Bladder emptying methods, neurogenic lower urinary tract dysfunction and impact on quality of life in people with long-term spinal cord injury. *J Spinal Cord Med*. 2016 Apr 8. [Epub ahead of print]. PMID: 26446581

Adriaansen JJ, Douma-Haan Y, van Asbeck FW, van Koppenhagen CF, de Groot S, Smit CA; ALLRISC, Visser-Meily JM, Post MW. Prevalence of hypertension and associated risk factors in people with long-term spinal cord injury living in the Netherlands. *Disabil Rehabil*. 2016 May 9:1-9. [Epub ahead of print]
PMID: 27157316

Cijsouw A, Adriaansen JJE, Tepper M, Dijkstra CA, van Linden S, ALLRISC, de Groot S, Post MWM. Associations between disability-management self-efficacy, participation and life satisfaction in people with long-standing spinal cord injury. *Spinal Cord*. 2016 May 31. doi: 10.1038/sc.2016.80. [Epub ahead of print]
PMID: 27241451

Van der Meer P, Post MWM, van Leeuwen CMC, van Kuppevelt HJM, Smit CAJ, van Asbeck FWA. Impact of health problems secondary to SCI one and five years after first inpatient rehabilitation. *Spinal Cord*. (E-pub 19 juli)

Accepted for publication

Adriaansen et al. A description of urological surveillance and urologic ultrasonography outcomes in a cohort of individuals with long-term spinal cord injury. *Topics Spinal Cord Inj Rehabil*

Post MW, Nooijen CF, Postma K, Dekkers J, Penninx F, van den Berg-Emons RJ, Stam HJ. People with Spinal Cord Injury in the Netherlands. *Am J Phys Med Rehabil*.

Gross-Hemmi MH, Post MW, Ehrmann C, Fekete C, Hasnan N, Middleton JW, Reinhardt JD, Strøm V, Stucki G; International Spinal Cord Injury Community Survey (InSCI) Group. Study Protocol of the International Spinal Cord Injury (InSCI) Community Survey. *Am J Phys Med Rehabil*.

Fekete C, Post MW, Bickenbach J, Middleton J, Proding B, Selb M, Stucki G; International Spinal Cord Injury Community Survey (InSCI) group. A Structured Approach to Capture the Lived Experience of Spinal Cord Injury: Data Model and Questionnaire of the International Spinal Cord Injury Community Survey. *Am J Phys Med Rehabil*.

Van Diemen et al Body image in persons with spinal cord injury, during inpatient rehabilitation Arch Phys Med Rehabil.

Biering-Soerensen F, Alexander M, van Asbeck FWA, Donovan W, Krassioukov A, Post M. Version 1.1 of the International Spinal Cord Injury Skin and Thermoregulation Function Basic Data Set. Spinal Cord.

Vakpublicaties

Visse EM, van Leeuwen CMC, Onderwater AT, van Diemen T, Dijkstra CA, Post MWM. Implementatie van de Toolkit Mentale en Sociale Revalidatie in drie dwarslaesieteams in Nederland. Ned Tijdschr Revalidatiegene 2016(4):152-6.

Diverse bijdragen aan de rubriek Onderzoek in het Dwarslaesie Magazine.

Hoofdstukken in boeken

Post MWM. Resultaatmeting in de dwarslaesierevalidatie. In: FWA Van Asbeck en I. van Nes. Handboek Dwarslaesierevalidatie. Assen: Koninklijke Van Gorcum BV, 2016 pag 674- 697. ISBN ebook Integrale tekst en verwijzingen 9789023255086

Voordrachten

Post M, Tepper M. Dwarslaesie. Publiekslezing Universitair Medisch Centrum Groningen, 22 maart 2016.

Sadiqi S, Lehr AM, Post MWM, AOSpine Knowledge Forum Trauma, Öner FC. The development of international disease-specific outcome instruments for spine trauma. Annual meeting International Spinal Cord Society, Vienna, September 12-14, 2016.

Post MW. Outcome measures for upper extremity function & ambulation. Annual meeting International Spinal Cord Society, Vienna, September 12-14, 2016.

Post M. Validity of the International Quality of Life Basic Data Set in 5 countries. Annual meeting International Spinal Cord Society, Vienna, September 12-14, 2016.

Post M. Veertig jaar onderzoek. Jaarvergadering 40 jaar Dwarslaesie Organisatie Nederland. Ede, 1 oktober 2016.

Post M. Workshop psychosocial rehabilitation of people with spinal cord injury: a team approach. Annual meeting Dutch Congress of Rehabilitation Medicine Maastricht, 10-11 November 2016.